

Conflictvermijder

Loes Haverkort

‘Ik mág mezelf zijn en mezelf uitspreken’

Blijven ontwikkelen en ontdekken vindt ze belangrijk. Niet alleen in haar werk. Acteur, fotograaf en muzikant Loes Haverkort (1981) durft tegenwoordig in de spiegel te kijken. “Ik moet eerst in verbinding met mezelf staan voor ik de buitenwereld inga.” In het indringende fotoboek *Troost* opent ze haar hart.

INTERVIEW: INGRID SPELT | BEELD: JASPER ZWARTJES | MET DANK AAN RESTAURANT HANGAR AMSTERDAM-NOORD

Loes

We spreken af in het industriële restaurant Hangar in Amsterdam-Noord. Een stadsdeel waar Loes Haverkort met haar gezin, man jazz-pianist Floris Verbeij (43), zoon Johannes (14) en dochter Marie (12), na haar Franse emigratie-avontuur is teruggekeerd. De avond ervoor heeft ze opnames gehad voor de nieuwe Netflixserie *De eetclub*, gebaseerd op het boek van Saskia Noort. Met een hoofdrol in deze serie is ze vijf maanden volle bak aan het filmen.

“Nee, uitslapen lukt op zo’n vrije ochtend niet echt: ik zit midden in een verbouwing. Maar het scheelt al dat ik mijn eigen tempo kan bepalen.” Loes is zo’n multitalent, die naast het acteren – recent in de speelfilms *Kerstappels* en *iHostage*, en in de serie *Moedermaffia* – haar talenten later ontdekte. Met man Floris maakt ze muziek en in 2023 werd ze winnaar van het tv-programma *Het perfecte plaatje*, en vindt ze een nieuwe passie: fotograferen. En: ze ontwikkelt een tv-serie. “Maar daar kan ik echt nog niets over zeggen. Behalve dat ik enorm geniet van de hele reis ernaartoe. Ik hou van die afwisseling in mijn werk en ga daar goed op. Als ik voel dat ik stilsta, word ik heel onrustig.”

Verlies

In haar boek *Troost* duikt Loes in haar hart, ‘ploeterde door de stront en geeft ze het verlies van haar vader vorm met foto’s die raken, je de adem benemen en tot tranen toe beroeren. Een boek met weinig woorden omdat de beelden voor zich spreken en je het gevoel geven dat je er niet alleen voor staat. “Verdriet kan stil en machteloos maken. Niet alleen voor wie iemand

verliest, ook voor de mensen eromheen. Met mijn boek geef ik mensen ruimte voor hun verdriet, voor stilte, waarin alles er even mag zijn. Het was een spannende creatieve weg die ik moest afleggen. Ik leerde om mijn eigen verwachtingen los te laten en mijn intuïtie te volgen. Het zoeken naar de vorm voor mijn boek vond ik een mooi en tegelijkertijd onzeker proces.”

‘In de stilte groeit ruimte waar je afwezigheid niet langer snijdt.’ Enkele woorden uit *Troost*. Je hebt de dood van je vader een plek kunnen geven?

“Het komt goed, is ook iets wat ik met mijn boek wil zeggen. Mens-zijn in al zijn facetten is niet altijd even makkelijk en daar hoort verlies van een dierbare bij. Verdriet slijt, ook bij mij, maar nog steeds speelt de dood van mijn vader op een andere manier wel een rol in mijn leven. Ik was 20 toen mijn vader, een hartpatiënt, stierf. Veel te jong. Zijn dood heeft mij gevormd. Ik zat op de toneelacademie en vroeg me na zijn overlijden af wat ik er nog deed. Iedereen was zo met zichzelf bezig. Aan de andere kant kwam ik niet om het rouwen heen: in elk toneelstuk kwam de dood wel voor. Achteraf was dit goed voor mijn verwerkingsproces. Door het spelen kon ik verdriet kwijt. En zo blijft natuurlijk een lastige leeftijd waarin je jezelf nog moet vormen. Ik leerde snel wat wel en niet belangrijk is in het leven. De toneelschool had ik voor mezelf ook zo belangrijk gemaakt. Ik moest het goed doen, verkrampte soms op het toneel. Fuck it, dacht ik na mijn vaders dood. Ik ben hier omdat ik ►

“Verdriet kan stil en machteloos maken. Voor wie iemand verliest, maar ook voor de mensen eromheen”

het leuk vind. Daardoor kon ik mezelf bevrijden van het juk om het altijd maar goed te willen doen. Uiteindelijk ben ik door die houding een betere acteur geworden.”

Loes groeide met haar zus op in een creatief, muzikaal en liefdevol gezin. Haar ouders studeerden af aan het conservatorium en speelden met een band in het land. “Creativiteit werd thuis gestimuleerd. En: alles was bespreekbaar in ons gezin. Dat was heel fijn. Ik wist dat ik altijd op mijn ouders kon terugvallen. Het gevoel dat thuis een veilige plek is, geef ik weer door aan mijn kinderen. Dat is zo belangrijk.”

Was je een vaderskindje?

“Absoluut. Mijn vader betekende alles voor mij. Ik ging ook vaak met hem mee naar voetbal en genoot van zijn aanwezigheid en de liefde voor de sport. Doordat mijn vader zwaar hartpatiënt was, puberde ik niet echt. Onbewust hield ik toch rekening met zijn ziekte. Ik realiseerde me zo goed dat ik hem, maar ook mijn moeder, elk moment kon kwijtraken. Als je opgroeit in een gezin met een chronisch zieke ouder voel je dat het leven relatief is en je er zuinig op moet zijn. Zijn dood slijt met de tijd, alle clichés zijn waar, maar op sommige momenten is zijn verlies sterk aanwezig. Op mijn 40ste maakte ik de EP *Falling* met liedjes over rouw en dood. Ik maakte de balans op van twintig jaar met hem en twintig jaar zonder hem. Doordat mijn vader er niet is, ben ik ook een ander mens geworden. Niet alleen door zijn dood, ook omdat ik al twintig jaar zonder hem leef. Wie was ik geworden als hij er nog wel was geweest? Mijn vader stond in ons gezin ook voor vertrouwen, ondanks zijn ziekte. ‘Het komt goed,’ zei hij altijd. Tot mijn 40ste was ik ook nooit boos op hem geweest, maar hij had me wel verlaten. Wat flik je me nu eikel, dat gevoel moest er twintig jaar later alsnog uit middels mijn muziek.”

Loes leerde haar man Floris kennen bij de road-musical *Route 66*. Zij speelde Nathalie, die het hoofd op hol bracht van automonteur Tom (een

‘Het voelt alsof Floris en ik elkaar kenden uit vorige levens’

rol van Frank Lammers – *red.*), Floris begeleidde op de piano. De twee werden goede vrienden. Dit is ware liefde, voelden ze drie jaar na hun ontmoeting bij de musical. “Steeds meer avonden en nachten maakten we muziek met onze band Louisv, die inmiddels niet meer bestaat. Onze liefde is gegroeid. In het begin vonden we een klik in de muziek; we voelden elkaar zo goed aan. Zelfs anderen zagen onze sterke muzikale connectie. Het voelde ook alsof we elkaar kenden uit vorige levens. We staan op eenzelfde manier in het leven en hebben dezelfde humor en zelfinzicht.”

Van vrienden naar lovers. Vertel...

“Op het moment dat we iets kregen dat op een relatie leek, raakte ik helemaal in een spasme. Ik was bang om hem als vriend te verliezen als we verder zouden gaan dan die vriendschap. Maar ik miste hem na twee weken zo onwijs. Ik durfde me gewoon niet kwetsbaar op te stellen. Ik hield al zielsveel van Floris. Hij wist allang dat we voor elkaar bestemd waren maar gaf mij de ruimte om dit zelf te ontdekken. En wat kan er nu eigenlijk gebeuren als je van elkaar houdt? Ik gaf me over aan het gevoel. Inmiddels zijn we vijftien jaar samen. Het is ook zo fijn om samen te werken, en niet alleen als muzikanten. Met het ontwikkelen van mijn serie vraag ik hem regelmatig om advies. Floris heeft een goede kijk op dramaturgie.”

Het je niet snel kwetsbaar durven opstellen, is dat ook het gevolg van het verlies van je vader?

“Ik weet het niet. In het eerste jaar van de toneelschool vond ik dat al lastig, en toen leefde hij nog. ‘Wie ben jij?’ kreeg ik regelmatig op de academie te horen. Ik trok een muur op. Jullie gaan me niet klein krijgen en afbreken, zat altijd in mijn achterhoofd. Een stuk zelf-bescherming, en dat heeft misschien meer

te maken met mijn middelbareschooltijd. Van de een op de andere dag wilden school-vriendinnen niks meer met me te maken hebben. Ik werd buitengesloten. De wereld was niet zo veilig als ik dacht. Door het buiten-sluiten en pestgedrag kreeg ik een knauw in vertrouwen. Soms vind ik het nog steeds lastig om mezelf kwetsbaar op te stellen en mezelf te zijn. Nu ik ouder ben en zelf pubers heb, kijk ik anders op die periode terug. Als puber worstel je met al die hormonen en moet je je staande zien te houden. Ik kan nu milder naar de pesters van toen kijken. Zij probeerden ook hun hoofd boven water te houden. En ik denk dat pesters het in het algemeen uiteindelijk lastiger gaan krijgen dan gepeste kinderen. Het is ook pijnlijk om te moeten erkennen dat jij als pester een ander pijn hebt gedaan om jezelf groter te maken. Durf daar maar mee te dealen. Ik geef mijn kinderen mee dat het echt te gek is om jezelf te zijn. Dat niet iedereen je aardig en leuk gaat vinden, maar je wel jezelf moet blijven. Op die manier hoop ik ook dat ze eventueel pestgedrag de baas zijn en zelf niet meedoen met pesten.”

Jezelf zijn vind je nog steeds spannend?

“Ergens houd ik ook nu op mijn 44ste nog rekening met wat anderen ervan vinden en ben ik conflictvermijdend. Ik ga voor de lieve vrede, de ander moet het goed hebben of ik bedek iets met de mantel der liefde. Terwijl ik diep vanbinnen geloof en weet dat jezelf zijn de enige manier is hoe je in het leven kunt staan en iets kunt toevoegen aan de wereld. Zo kun je er ook voor een ander zijn. Hoe kan ik als de niet echte Loes een relatie aangaan met een ander? Welke relatie dan ook? Als ik mezelf ben, word ik buitengesloten; dat gevoel in de puberteit is kennelijk ingeworteld. Maar ik mag mezelf zijn en mezelf uitspreken.” ►

‘Social media zijn steeds polariserender geworden. Ik ga liever het echte gesprek aan’

Wat wil je aanpakken?

“‘Ik kom er later op terug,’ dat mag ik sneller zeggen als iemand een beroep op me doet en ik niet weet wat ik zelf wil. Door even op de rem te trappen, bouw ik ruimte voor mezelf in. Wacht even, ik zie dat Floris appt: hij is de autosleutels kwijt...”

Voor Loes stond als een paal boven water dat ze eens moeder zou worden als ze de ware zou tegenkomen. “Ik vond het leuk dat mijn ouders jong waren. Mijn streven was om voor mijn 30ste mijn eerste kind te krijgen. Het werd een halfjaartje later. Op het moment dat Floris en ik duidelijk voor elkaar kozen, was het *let’s go*. Een halfjaar later was ik zwanger. Hèhè, het leven draait niet meer alleen om mij, dacht ik al snel na de bevalling. Dat voelde zo goed.” Ze vervolgt met een knipoog: “Ondertussen denk ik: oké, ik heb zelf ook nog een leven, en worstel ik daar weer mee.”

Ben je een waakzame moeder?

“Ik probeer mijn kinderen veel ruimte te geven om zich te ontwikkelen, wat soms maakt dat ik te weinig kaders geef. Die hebben ze ook nodig om zich tegen af te kunnen zetten en zich veilig te voelen. Het mooie van kinderen hebben is ook dat ze jouw spiegels zijn. Als ouder kom je jezelf keihard tegen en daardoor ontwikkel je weer. Waanzinnig. Kak, hier moet ik mee aan de slag, zo wil ik helemaal niet zijn, denk ik echt weleens. En sinds ik moeder ben, kan ik het nieuws, ook op social media, niet altijd meer aanzien. Ik voel me vaak machteloos door al die beelden. Sommigen vinden dat je je op social media moet uitspreken over politieke of maatschappelijke kwesties. Het feit dat ik dat weinig tot niet doe, houdt niet in dat het mij niet raakt

wat er gebeurt in de wereld of dat ik er geen mening over heb. Voor mijn gevoel zijn social media steeds polariserender geworden. Ik ga liever het echte gesprek aan.”

Aan het begin van de coronacrisis emigreerde Loes met haar gezin naar Frankrijk. Haar werk lag stil, Floris kon online werken, en ze zagen daar in een vallei, met de eerste buurman honderd meter verderop, een grote uitdaging. Loes maakt er in haar eentje de EP *Falling* en zette haar gedachten over een eigen serie op papier.

Je was snel weer terug.

“Ja. Ik miste mensen om me heen met wie ik kon sparren en samenwerken. Mijn oude leven in Nederland. Ik ben niet gemaakt om dingen in mijn eentje te creëren; dat heb ik geleerd van die periode in Frankrijk. Op het moment dat we vertrokken, was dit heel anders. In Nederland lag het leven stil door al die lockdowns en in Frankrijk, waar we vaker langere tijd bij mijn oom verbleven, zagen we kansen. Toen de scholen daar opengingen, zagen we het ook als een heel tof avontuur voor de kinderen. Daar leerden ze meer van dan van die thuisscholing in Nederland. Ze hebben zichzelf weten te redden in een andere cultuur met een nieuwe taal, en vriendjes gemaakt. Het heeft hen een enorme groei in zelfvertrouwen gegeven. Twee jaar gaven we ons avontuur, en dat is het ook precies geworden. De wereld ging weer open, er waren geen lockdowns meer, en dan voelt het eenzaam in zo’n vallei. Floris wilde langer blijven en dat maakte de beslissing lastig. Voor mij was het moeilijk om te erkennen dat ik niet gelukkig was, want wie zou op die plek nu níet gelukkig ►

10X KORT

In de koelkast?

“Belegen geitenkaas.”

Altijd bij je? “Telefoon.”

Trots op?

“Mijn kinderen.”

Hekel aan?

“Opportunisme.”

Groot voorbeeld?

“Mijn vader.”

Favoriete fotograaf?

“Bastiaan Woudt.”

Lekkerste song?

“*Love me in whatever way.*”

Onweerstaanbaar?

“Versgebrande pistache-nootjes van de markt.”

Ontspannen met?

“Floris.”

Levensmotto?

“Het komt altijd goed.”

‘Soms vind ik het nog steeds lastig om mezelf kwetsbaar op te stellen en mezelf te zijn’

zijn? Voor Floris was het lastig om zijn droom op te geven, maar ook hij zag uiteindelijk dat wonen in Frankrijk praktisch niet handig was. Soms was ik weken weg voor mijn werk in Nederland. En het was het juiste moment om terug te gaan: onze oudste moest na die zomer naar de middelbare school.”

Hoe vind jij je rust in zo’n hectisch leven?

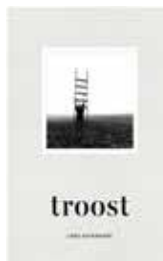
“Door te mediteren en yogaoefeningen te doen. Ik moet eerst in verbinding met mezelf staan voor ik de buitenwereld weer inga. En ik doe aan krachttraining, hardlopen en kickboksen, en ben dit jaar begonnen met zwemmen in het IJ. Ja, dat wil ik proberen vol te houden in de winter. Door te sporten kom ik in mijn lijf en blijf ik in het hier en nu.”

Je zoekt balans?

“Absoluut. Die balans vinden staat hoog op mijn lijstje, maar dat lukt niet altijd. Vorig jaar heb ik een camino gelopen in Spanje. Alleen zijn met mijn gedachten vond ik heel fijn. Misschien moet ik dat nog een keer doen...” ■

Over Troost

Verdriet kan stil maken en machteloos. Want wat zeg je als woorden tekortschieten? Dit boek biedt ruimte. Voor verdriet, voor stilte, waarin alles er gewoon even mag zijn. De foto’s in *Troost* zijn indringend, omdat een beeld soms meer zegt dan duizend woorden. Loes Haverkort verloor haar vader op jonge leeftijd. Vanuit die ervaring maakte zij dit boek, als zacht gebaar voor wie troost zoekt en wil geven. (Alfabet, € 19,99)

CV

1981 Geboren in Almelo

1999 Toneelacademie Maastricht

2003-2012 Speelt op diverse theaterfestivals en in het theater

2005 Speelfilm *Eilandgasten*

2006 Tv-serie *Spoorloos verdwenen* en speelfilm *De sportman van de eeuw*

2006-2007 Tv-serie *Van Speijk*

2007 Tv-serie *Julia’s tango*, speelfilm *Sarah & hij* en musical *Route 66*

2008 Tv-serie *Juliana* en speelfilm *Het echte leven*

2009 Musical *Brandende liefde*, tv-series *VOC* en *Floor Faber*, en speelfilm *Coach*. Vormt samen met man Floris Verbeij indiepopband Louisv

2010 Musical *Soldaat van Oranje*, tv-series *De troon – Sophie van Württemberg* en *Bernhard, schavuit van Oranje* en de speelfilm *Dik Trom*

2011 *Jiskefet: Goeiesmorgens de musical* en speelfilm *Mijn opa de bankrover*

2012 Tv-serie *Lieve Liza* en speelfilm *10 voor 12*

2013 Speelfilm *Lieve Céline*

2014 Musical *Soldaat van Oranje* en speelfilm *Pak van mijn hart*

2015 Speelfilms *Ja, ik wil!*

en *Rendez-vous*. Met haar partner Floris Verbeij maakt ze de titelsong *Trouble in paradise*

2015-2017 Tv-serie *Vechtershart* en speelfilm *Schneider vs. Bax*

2016 Educatieve tv-serie *Het klokhuis* en tv-serie *Weemoedt*

2017 Tv-serie *Celblok H* en speelfilms *Gek van geluk* en *Voor elkaar gemaakt*

2018 Speelfilm *Redbad*

2019 Wint het tv-programma *It takes 2*, lanceert haar single *Lost*, speelt in tv-serie *DNA* en speelfilm *Singel 39*

2021 Deelnemer in het tv-programma *Onmogelijke duetten*

2022-2023 Tv-serie *Van der Valk*

2022-2024 Tv-series *Moedermaffia* en Vlaamse serie *Styx*, speelfilm *Kerstappels*

2023 Wint het tv-programma *Het perfecte plaatje* en speelt in de tv-serie *Oogappels*

2024 Tv-serie *Hein*

2025 Netflixfilm *iHostage*, deelnemer in tv-programma *That’s my jam*, boek *Troost*, opnames serie *De eetclub*

